

**T.C.
SAKARYA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ**

**ZABITA EMİR VE YASAKLARI
UYGULAMA YÖNETMELİĞİ**

SAKARYA 2011

**ZABITA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR...**

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak

Amaç	3
Kapsam	3
Hukuki Dayanak	3

İKİNCİ KISIM

Belediye Emir ve Yasakları İle İlgili Hususlar

Huzur ve Sükunun Sağlanması İle İlgili Yasaklar.....	3
Çevrenin Korunması ve Çevre Temizliği İle İlgili Yasaklar.....	4
Nizam ve İntizam İle İlgili Yasaklar.....	5
Halkın Sağlığı, Selameti ve Emniyeti İle İlgili Yasaklar.....	7
Çevre ve Atık Yönetimi İle İlgili Yasaklar.....	8
Trafik ve Toplu Taşımacılık İle İlgili Yasaklar.....	11
İmar Mevzuatı İle İlgili Emir ve Yasaklar (3194)	14
Reklam, İlan ve Tanıtım İle İlgili Yasaklar.....	14
Mezarlıklarla İle İlgili Yasaklar.....	15
İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı İle İlgili Yasaklar.....	15
Daimi ve Geçici Pazar Yerleri İle İlgili Yasaklar.....	17

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ceza ve Özel Haller İle Uygulamaya İlişkin Hususlar

Ceza Hükümleri.....	20
Özel Haller.....	20
Özel Mevzuat Hükümleri.....	20
İhlalin Tespitine İlişkin Hususlar.....	20
Uygulamaya İlişkin Hususlar.....	21
Cezaların Ödenmesine İlişkin Hususlar.....	21
Uygulama.....	21
Yürürlük	21
Yürütme	21

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

ZABITA EMİR VE YASAKLARI UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak

Amaç

Madde 1: Bu yönetmelik, Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde ikamet eden, oturan, bulunan veya ilişkisi olan her türlü özel ve tüzel kişiler hakkında. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 Sayılı Belediye Kanunu ve diğer yasaların belediyelere yüklediği görevleri yerine getirmek ve beldede esenlik, huzur, sağlık, düzen ve belde halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarının belirli kurallar içerisinde yerine getirilmesini sağlamak amacı ile hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2: Bu yönetmelik hükümleri, Büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki tüm kent halkını, kent halkına hizmet veren İlçe Belediyelerini, kent halkına hizmet sunan ve belediyelerin ruhsatına tabi olarak çalışan tüm müesseseleri ve çalışanları, herhangi bir müesseseye bağlı olmaksızın hizmet gören kişileri kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3: Bu yönetmelik 23/7/2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7/k ve 27 inci maddesi, 13/7/2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin (b) bendi, 31/3/2005 tarihli ve 25772 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’na dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ KISIM

Belediye Emir ve Yasakları İle İlgili Maddeler

Madde 4: Huzur ve Sükunun Sağlanması İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Yüksek sesle ve ses yükseltici araçlarla, durarak veya gezici olarak satış yapmak, müşteri celbi amacıyla bağırarak, klakson çalmak,
2. Halkın arzusu dışında fotoğraf çekmek,
3. Yapılışları, görünümleri ve kokuları ile gelip geçenleri tiksindirecek rahatsız edecek çöp, sakatat, yaş deri, hayvan gübresi vb gibi şeyleri açıkta taşımak, sermek, dökmek ve kurutmak,
4. Toplu taşıma araçlarında başkalarına rahatsızlık verecek şekilde yüksek sesle konuşmak, şarkı söylemek ve itişip kalkışmak, şakalaşmak,
5. Toplu taşıma araçlarında yolcular inmeden binmeye çalışmak, tayin edilen giriş çıkış kurallarına riayet etmeyerek çevreyi rahatsız etmek,
6. Toplu taşıma araçlarında yer ayırmak, fazla yer işgal etmek, koltuklarda yatmak, ayak dayamak ve ayakkabılarını çıkararak çevreyi rahatsız etmek,
7. Gişe önlerinde, duraklarda sıraya riayet etmeyerek öne geçmeye çalışmak, itişip kalkışarak çevreyi rahatsız etmek,
8. Halka açık yerlerde içki içmek, çalgı çalmak, yiyecek ve içecek satmak, motorlu ve motorsuz araçlarla geçmek, gezinmek vb. her ne şekilde olursa olsun çevreyi rahatsız etmek,
9. Halka açık yerlerde çevreyi rahatsız edecek şekilde spor yapmak ve oyun oynamak,
10. Turist olarak şehre gelen yabancılara ilgili kurumlardan tercümanlık belgesi olmadan ve rızası olmadan tercümanlık yapmaya çalışmak, han utçuluk yapmak,
11. Tehlikeli köpeklerin halka açık ve insanların gelip geçtiği yerlerde, çevredeki insanlara zarar verebilecek ve insanları korkutacak şekilde tasma ve ağızlıksız bir şekilde dolaştırmak,
12. Cadde ve sokaklarda, meydanlarda, parklarda, yeşil alanlarda ve boş alanlarda mangal ve ateş yakarak çevreye rahatsızlık vermek,
13. Umuma açık yerlerde tuvalet ihtiyacını gidermek ve toplum kurallarına uymayacak hal ve hareketlerde bulunmak,
14. Aracıyla caddelerde dolaşırken yüksek sesle müzik açarak çevreyi rahatsız etmek,
15. Kötü koku neşreden canlı büyük baş, kümes hayvanları ve deri, sakatat taşımada kullanılan kamyon vb. araçların meskûn mahalde park ederek çevredekilere rahatsızlık vermek,
16. Apartmanlarda oturanların müsaadesi dışında huzur ve sükûnu bozacak şekilde tamirat, tadilat gibi gürültülü işleri yapmak, (Bu işleri gece saat 22.00’den sonra sessizliği bozacak ve çevre sakinlerinin uykusuna mani olacak şekilde yapmak.)
17. Meskûn mahal içinde çevre sakinlerini rahatsız edecek şekilde bağırıp çağırmak, şarkı söylemek, her türlü çalgı aletlerini, radyo ve pikap vb. gibi yüksek sesle çalmak ve her hangi bir şekilde gürültü çıkarmak,

18. Ana caddelerde, meydanlarda, toplu taşıma araçlarında gezici çalgıcılık ve satıcılık yapmak,
19. Dükkan önlerinde bağırarak satış yapmak, çığırkanlık yapmak ve yaptırmak, Yasaktır.

Madde 5: Çevrenin Korunması ve Çevre Temizliği İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Her ne şekilde olursa olsun yerleri kirletmek,
2. Yerlere tükürmek ve sümürmek,
3. Yol ve caddelerdeki kanalizasyon ve baca menfezlerini tıkayacak ve fena koku neşredecek maddeler atmak ve dökmek,
4. Resmi Kurumların, binaların, abidelerin yeraltı ve yerüstü geçitlerinin, cami ve her türlü ibadet yerlerinin duvarlarını, cadde sokaklarda duvar, yol ve tretuvarları tebeşir, yağlı boya, katran vs. ile karalamak, yazmak, afiş ve benzeri şeyler yapıştırmak,
5. Çeşme, sebil, havuzlarda ve çevresinde pas pas, hayvan, öteberi yıkamak ve kirletmek.
6. Yollara pas pas atmak,
7. Her çeşit eşyanın ve malzemenin yüklenmesi ve boşaltılması sırasında etrafı kirletmek ve kirli bırakmak,
8. Asfalt kaplamalı yollarda ve kaldırımlarda araç tamirâtı sırasında önlem almayıp kirletmek,
9. Binek ve koşum gayesiyle kullanılan ve gezdirilen hayvanları yerleri kirletmesine mani olmamak,
10. Araçlardan dışarıya çöp, kâğıt, sigara izmariti vs. atarak çevreyi kirletmek,
11. Cadde, sokak, bulvar ve tretuvarlarda araç yıkayarak çevreyi kirletmek ve tretuvara, yollara su akıtarak gelip geçenleri rahatsız etmek,
12. İş yerlerinde kabul edilebilir standartlarda ve faaliyet türüne uygun çöp kabı bulundurmamak,
13. İş yerlerini temizlerken kirli, çamurlu ve çirkef sularını yaya yoluna taşımak ve en yakın kanal giderine kadar süpürmemek, kirli sularla gelip geçenlerin rahatsız etmek,
14. Çöpleri gelişi güzel ve uygunsuz poşetlerle cadde, sokak ve tretuvarlara bırakmak,
15. Belediyece belirlenen yerlere ve çöp kaplarına çöp kapsamına girmeyen maddeler atmak,
(**Çöp kapsamına giren maddeler:** Mutfak ve yemek artıkları, odun ve soba külleri, bilumum konserve, yağ tenekeleri, ilaç kutu ve şişeleri, cam parçaları, plastik kutu, kova, bidon elektrik süpürgesi artıkları, süprüntüleri, her türlü kâğıt, mukavva kutu ve parçaları, ev dikiş artıkları, paçavra ve bezler, ağaç yaprakları, hayvan pislikleri. Daimi ve geçici pazaryerlerinin süprüntüleri, hal çöpleri, sahipsiz her türlü hayvan leşleri vb)
- (**Çöp ve süprüntü kapsamına girmeyen maddeler:** Her türlü inşaat artıkları, taş, tuğla, molozlar (Çimento, kireç vs), kereste demir malzeme ve atıkları. Evlerden çıkacak kereste ve odun parçaları. Bilumum imalathane ve fabrika artıkları, tamir edilen yol artıkları, yol çamur ve molozları, budanan, kesilen ve kırılan ağaçlar, ağaç dalları, park, bahçe, sebze ve meyve bahçesi atıkları, kalorifer kül ve cürufları vb.)
16. Cadde, sokak ve meydanlarda, umuma mahsus alanlarda halı vs. yıkamak ve silkelemek,
17. Soba küllerini boş arsalar ve yol kenarlarına dökmek,
18. Sahibi olduğu hayvanın leşini ortada bırakmak ve ilgililere haber vermemek,
19. Bina cephelerini boyarken önlem almayarak yerlere boya damlatarak kirletmek ve gelip geçenlere rahatsızlık vermek,
20. Ana caddeye cepheli boş arsalar çalı çırpı, toprak, moloz vb. şeyler biriktirmek,
21. Geri dönüşüm kutularına evsafına aykırı atık ve çöp atmak,
22. Her türlü bina ve inşaatlardan çıkan suları en yakın mazgala akıtmayarak, kaldırımlara ve yollara akıtmak,
Yasaktır.
23. İşyerlerinin caddeye cepheli tezgâhlarından yaya yoluna sıçrayan yağın yarattığı kirliliği önleyecek şekilde tedbir almaları ve temizlemeleri zorunludur.

24. Çöpü üretenler, çöp biriktirme kaplarını, çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde kapalı olarak muhafaza etmek ve çöp toplama işlemi sırasında yol üstünde hazır bulundurmamak zorundadır.
25. Binalardan dışarıya kanalizasyon, fosseptik ve her türlü çirkef sularının akıntı ve sızıntısına mani olacak tedbir almak zorunludur,
26. Yağmur suyu borularını çatıdan zemine kadar indirmek ve şehir kanalına bağlamak zorundadır.

Madde 6: Nizam ve İntizam İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Resmi Kurumlar, Okullar, Cami avluları, abidelerin etrafı, köprü, iskele, istasyon vs. gibi yerlerde oturma yerlerinin dışında oturmak, torba, heybe, denk, küfe, arkalık, tabla vs. gibi şeyleri bırakmak, buraların intizamını bozmak,
2. Umumun istifadesine mahsus yerlerde, parklardaki banklarda, cami ve diğer mabetlerin avlularında ve garlarda yatmak ve oturma maksadı dışında kullanmak,
3. Belediyece konulmuş her nevi sokak levhaları ile kapı numaralarını, durak tabelalarını, çeşme musluklarını, çöp kutularını sabit ve hareketli alet, edevat araç ve tesisleri bozmak kırmak, düşürmek yerlerini değiştirmek,
4. Çimenlere ve çiçek parklarına basmak, top oynamak, ağaç fidanlarına her ne sebeple olursa olsun zarar vermek, çiçek koparmak, ağaçlara çıkmak veya bu hareketleri hayvanlara yaptırmak, hayvan bağlamak, ağaçlara ilan yapıştırmak, salıncak kurmak, çivi çakmak, isim yazmak, şekil çizmek, tahrip etmek,
5. Bahçelerden sarkan ağaç dallarının 3 metreden aşağıya sarkmasına meydan vermek,
6. Ana Cadde üzerlerinde kapı, pencere, duvar, saçak gibi dışarıdan görünen yerlere tente olarak hasır, çuval, bez vs. gibi görünüşleri çirkin şeyleri asmak, takmak,
7. Binaların caddelere, meydanlara bakan yüzlerindeki kapı, pencere, balkon, teras ile ön bahçelerine çamaşır, kilim, yatak, yorgan, çarşaf vs. asmak ve kurutmak,
8. Şehrin içindeki arsaların sahipleri tarafından temiz tutulması ve etrafının çirkin olmayan bir biçimde çevrilmiş olması gereklidir. Bahçe ve arsa içinde caddenin görüntüsünü bozacak nitelikte kulübemsi yerler, depo, çadır veya buna benzer barakalar bulundurulması,
9. Yaya yolları, cadde ve sokakları her ne sebeple olursa olsun, izinsiz olarak kazmak, bozmak, üzerine setler yapmak, direk dikmek tretuvarlarda, izinsiz olarak ızgaralı bodrum kapağı v.b açmak, (Şahısların verdiği zarar kendilerinden %20 fazlasıyla alınır)(5393-15/i-4.paragraf)
10. Atık su, yağmur suyu ve içme suyu sistemleri ile ilgili yeraltı ve yerüstü yapılarına izinsiz müdahale etmek,
11. Halka rahatsızlık verecek, tehlike yaratıcı, patlayıcı ve parlayıcı madde satmak, (Satışa sunulan bu gibi mallar müsadere edilerek imhası yapılır.)
12. Şehir içerisinde kapalı ve açık alanlarda her türlü hurda biriktirip depolamak,
13. Market, bakkal, büfe, tekeli bayii gibi ambalajı bozulmadan içki satışı ruhsatı olan yerlerde açıkta içki satmak, içmek ve içirmek,
14. Kahvehane ve kafeterya, park, çay bahçesi gibi kapalı ve açık içki satışı ruhsatı olmayan yerlerde içki içilmesi, içirilmesi, açıkta içki satmak,
15. Resmi bayram günlerinde işyerlerine Türk Bayrağı asmamak, (Bayraklar standarda uygun olacak, yırtık, ütüsüz ve rengi soluk olmayacaktır.)
16. Belediye sınırları dâhilindeki tüm işyerlerinin kanun, yönetmelik ve yetkili kurumlarca belirlenen saatler dışında faaliyet göstermek, (Küçük ve orta ölçekli sanayi bölgelerinde ve sanayi sitelerinde faaliyet gösteren işyerleri hariç.)
17. Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren tüm işyeri sahipleri müşterilerine kötü ve saygısız davranışlarda bulunması,
18. Meydan, cadde ve bulvarlarda bulunan işyerlerinin geceleri kent estetiğine uygun şekilde ışıklandırmasını yapmamak,

19. Toplu taşıma araçlarının kapı ve pencerelerinden tehlikeli olacak şekilde baş ve kol çıkarmak, bu araçları iç tesisatı ve tertibatını karıştırmak ve bu araçlara hareket halinde veya durak dışında durduğu zaman binmek veya araçtan atlamak,
20. Seyir halindeki araçlardan dikkatsiz davranarak yayalar üzerine su ve çamur sıçratmak,
21. Yol, trotuar, meydan, bulvar, iskele vb. gibi umuma mahsus yerleri herhangi bir şekilde işgal etmek,
22. Han, pasaj gibi umumi binaların giriş ve koridorlarını, merdivenlerini izin almadan herhangi bir şekil ve maksatla işgal etmek,
23. Dükkân önlerine teşhir amaçlı mal, masa sandalye, stant, askı vb. işgale neden olabilecek her hangi bir şey koymak,
24. Belediye sınırları içerisinde her türlü **seyyar satıcılık** yapmak yasaktır. (İzinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek 2 gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek 30 gün içinde geri alınmayan gıda dışı mallar yoksullara verilir. Kabahatin konusunu oluşturan eşyalar 30 gün içerisinde cezası ödenerek alınmazsa mülkiyeti kamuya geçirilir. Başka bir suretle değerlendirilmesi mümkün olmayan eşyalar imha edilir. 5326 sayılı kanun 18.mad)
25. Mevsim dolayısıyla satışına müsaade edilen kavun, karpuz sergilerinde her ne suretle olursa olsun sebze ve meyve satmak yasaktır. Bu sergilerin üzerine çadır bezi ve benzeri bezle örtülmesi, hasır vs. gibi şehrin güzelliğini bozacak şekilde örtülmesi, etrafının kapatılması yasaktır. Sergide yeterli miktarda ağzı kapalı, boyalı saç veya varilden yapılmış, sızıntı vermeyecek şekilde kap bulundurulması mecburidir. Mevsim sonunda sergideki örtü, enkaz ve artıklarının kaldırılması mecburidir. Aksi takdirde Belediyece kaldırılır. Sergide açık bir şekilde yatılması,
26. İnşaat malzemelerini sokaklarda işlemek, kum kireç vb. şeyleri doğrudan inşaat alanına dökmek veya yaya yollarını ve araç yollarını işgal etmek,
27. 5846 sayılı kanun kapsamında fikir ve sanat eserlerini yasal olarak çoğaltılmış, bandrollü nüshalarını da yol, meydan, pazar, kaldırım, iskele, köprü ve benzeri yerlerde satış yapmak, (5326/38)
28. Belediye Zabıta memurlarının kontroller ve denetim yaptıkları esnada, görevlerini engelleyecek şekilde karışmak, T.C. numarası bulunan belge ibraz etmek, zorluk çıkartmak, yanlış bilgi vermek ve asılsız ihbarlarda bulunmak, (5326/40)- (5393/51)
29. Pitbul, terrier, janes tosa gibi tehlikeli hayvanları üretmek, sahiplenmek ve satmak, (5199/10)
30. Şehir dâhilinde meskûn sahalarda dolu veya boş olarak LPG tüp kamyonları ile akaryakıt tankerlerini park etmek,
31. LPG tüpü perakende satış bürolarında, kanunlarca belirlenenden fazla miktarda tüp bulundurmak,
32. Sigara satış ruhsatı olmayan yerlerde sigara satmak ve sigara satış ruhsatı olsa bile ambalajını bozarak adet halinde sigara satmak,(4207/3-10)
Yasaktır.
33. Halkın toplu olarak bulunduğu kapalı alanlarda sigara vb. tütün ürünleri içmenin yasak olduğunu belirten SİGARA İÇMEK YASAKTIR levhası asmak zorunludur. (4207)
34. Bilumum nakil vasıtalarının sürücüleri zabıta memurlarının el veya düdüğü ile yaptıkları DUR işaretine uymaya, istenilen belgeleri ibraz etmeye, göstereceği mahallere gitmeye zorunludurlar.
35. Binalarda dış cepheye konulan klima vb. makinelerin suları bir akara bağlanmalı ve yükseklikleri 220 cm'den az olmamalıdır.
36. Esnafın kullandığı ölçü ve tartı aletlerinin kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde damgalattırılması mecburidir. Damgasız ve hileli tartı aleti kullanan ilgililer cezalandırılır. Tartı aletleri müsadere edilerek, ilgili birime teslimatı yapılır, (3516/14-15)

Madde 7: Halkın Sağlığı, Selameti ve Emniyeti İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Açık durumdaki lağım ve fosseptik çukurunu muhafaza için engel konulması ve aniden çöken bu gibi çukurların mal sahibi tarafından, mal sahibi bulunmadığı takdirde kiracısı veya işleticisi tarafından muhafaza altına alınması zorunludur. Temizlenen lağım ve fosseptik çukurlarından çıkan maddeler cadde ve sokaklara, boş arsalar, akarsulara vs. yerlere dökmek,
2. Binaların yüz tarafındaki pencere, balkon, teras vs. yerlerine sabit ve lüzumlu tedbirleri almaksızın çiçek saksısı, testi ve her türlü eşya koymak.
3. Pazar yerleri, cadde ve sokaklarda; et ve et ürünleri, ekmek ve ekmek çeşitleri, unlu mamuller, süt ve süt ürünleri, lokum, bisküvi, tatlı ve benzeri gıda mamullerinin açıkta satışını yapmak,
4. Son kullanım tarihi geçmiş mal satmak, (Tezgâhlarda satışa sunulan günü geçmiş mallar indirttirilir, gerekirse imha edilir.)
5. Her ne surette olursa olsun kaçak ve damgasız et satmak,
6. Sağlık cüzdansız işçi çalıştırılmaz. Çalışanların 6 ayda bir sağlık kontrollerinin yaptırılması mecburidir. Sağlığı bozuk veya bulaşıcı hastalık riski taşıyan kişileri çalıştırılmak,
7. Kirli ve pis sularla meyve ve sebze yıkamak, kilo alsın diye maksatlı olarak sebze vesaire eşyaları ıslatmak,
8. Halka açık yerlerde gerekli izin ve önlemleri almadan havalı tüfek vs. atış yaptırmak,
9. Meydan yol ve tretuvarlarda her türlü tamirat ve hafriyatta lüzumlu emniyet tedbirlerini almamak ve geceleri izinli çalışmalarda renkli ışıklarla tehlikeyi belirtmemek,
10. Gıda sevkıyatına uygun şartları taşımayan araçlar ile gıda sevkıyatı yapmak,
11. Belediyeden müsaade almadan, hayvan sağlık belgesi olan menşei şahadetnamesi ve Hayvan Sağlık Raporunu ibraz etmeden, sirk veya müteferrik hayvanları şehre sokmak veya bunları şehrin içinde bir yerden bir yere götürmek, hayvan pazarlarında satışa sunmak,
12. Hayvan pazarı dışında, hayvan alıp satmak veya satış için herhangi bir alanda hayvanları bekletmek, şehir içerisinde ağıl ve ahır yaparak büyük ve küçükbaş hayvan beslemek,
13. Çevreye rahatsızlık verecek şekilde güvercin beslemek,
14. Meskûn mahallerde, Evlerde ve bahçelerde arı beslemek,
15. Yasaklanmış yerlerde at arabası ile trafiğe çıkmak,
16. Dini amaçlı kesim yapacak kişiler kesimi, Belediyenin ve Diyanet İşleri Başkanlığının belirlediği yerlerde yapabilirler. Yol, bulvar, meydan, park, bahçe ve boş arsalarda gelişi güzel kesim yapmak,
17. Belediyeden ruhsat almadan ve verilen ruhsat tezkerelerinin altı ayda bir defa vize işlemine esas gerekli hayvan muayenesi yaptırılmamış hayvanları koşumda kullanmak, Yasaktır.
18. Şehir dahilinde kümes hayvanları, Kümeslerin komşu evlere rahatsızlık vermeyecek şekilde uzak olması, sık temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi, dışarıya salınmaması ve en fazla 10 adet olmak kaydıyla yalnız bahçeli evlerde beslenebilir.
19. Evlerde beslenen evcil hayvanların (Kedi, köpek, tavuk vb.) Veteriner müdürlüğünden belgesinin olması muayenesinin yaptırılması zorunludur.(3285)
20. Mezbağa harici hayvan kesmek yasaktır. Kaçak kesimde hayvana ait iç organlar beraberinde ise, etler zabıtaca el konulmakla birlikte veteriner hekim muayenesinin neticesine göre işleme tabi tutularak değerlendirilir. (5326/41-3)
21. Kültür mantarı dışında mantar satışı yasaktır. Satışı tespit edildiğinde; MÜSADERE edilip, imhası yapılmak üzere ilgili birime teslim edilerek, satıcıları cezalandırılır
22. Sebze bahçelerinin lağım suyu veya atık su ile sulanması yasaktır. Uymayanlar hakkında tutanak tanzim edilerek toprak su ve bitki analizlerinin yapılması için ilgili birime sevk edilir.
23. Binalarda pis ve temiz su sızıntısına sebep olanların, olumsuzluğu en çok yedi (7) gün içinde gidermesi zorundadır.

24. Yol üzerindeki binaların yüzlerine bayrak, levha, tabela, afiş ve benzerlerini sağlam bir şekilde sabitlemek zorunludur.
25. Umumi tuvalet çalışanlarının temizliğine itina göstermeye ve lavabolarda sıvı sabun, kâğıt havlu ve tuvaletlerde tuvalet kâğıdı bulundurmaları zorunludur.
26. Pişirilmeden, yıkanmadan, kabukları ile yenilen her türlü gıda maddelerinin imalathane ve dükkân içinde dahi olsa açıkta teşhir ve satışı yasaktır. Açıkta bulunmasından kirli olarak üretilmesinden, sonradan kirlenmesinden veya herhangi bir suretle neticesinde sağlığa az veya çok zararı dokunacağı anlaşılan gıda maddeleri, içecek şeyler imha edilir. Piyasaya arz edilecek gıda ürünlerinin gıda mevzuatına uygun olması zorunludur.

Madde 8: Çevre ve Atık Yönetimi İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atıklarının üretici veya taşıyanları tarafından denizlere, göllere ve benzeri alıcı ortamlara, caddelere, ormanlara ve çevrenin olumsuz yönde etkilenmesine sebep olacak yerlere dökülmesi veya dolgu yapılması, (5326/41-4)
2. Atık motor yağları dâhil atık yağlar ile bu yağların işlenmesi sonucu çıkan atıkların insan ve çevreye zarar verecek şekilde sahada boşaltılması. Doğrudan veya dolaylı bir biçimde yüzeysel sular ile yeraltı suyuna, denizlere, drenaj sistemleri veya toprağa verilmesi. Fueloil veya diğer sıvı yakıtlara karıştırılması ve mevcut düzenlemeler ile belirlenen limitleri aşarak hava kirliliğine neden olacak şekilde işlemek ve yakmak,
3. Hastanelerin, kliniklerin, laboratuvarların ve benzeri yerlerin hastalık bulaştırıcı enfekte, kimyasal ve radyolojik atıkları ile tehlikeli atıklarının, kullanılmış akü, pil ve ilaç atıkları ile kullanılmış araç lastiklerinin, mobilya gibi büyük hacimli katı atıkların evsel atıklar ile birlikte atmak,
4. Mahalli çevre kurulu tarafından “Çok Hassas Alanlar” ilan edilen bölgelerde bulunan bahçeli gazino, çay bahçesi, piknik alanları gibi yerlerde açık alanda canlı müzik yapılması,
5. Oturma alanlarındaki yapılar içinde ve dışında; gürültü rahatsızlığına neden olacak biçimde mekanik güçlü dikiş makinesi, matkap, testere, öğütücü, çimen biçme makinesi vb. araçların 19.00- 09.00 saatleri arasında çalıştırılması veya çalıştırılmasına izin verilmesi,
6. Konutların bulunduğu alanlarda eğlence amacıyla patlayıcı, maytap, havai fişek ve benzeri şeyleri kullanmak,
7. Her türlü hurda ve geri dönüşümü mümkün malzemeyi yakmak, ateşe vermek veya bu tarz malzemeleri kanun ve yönetmelikler dışında kullanmak,
8. Her türlü atık ve artığı çevre ve insan sağlığını tehdit edecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak alıcı ortama vermek, yakmak, depolamak, taşımak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak,
9. Tabiat güzelliğini bozacak ve doğal yapıyı tahrip edecek şekilde dere yataklarından, nehir kenarlarından, tarlalardan kum-çakıl ve toprak almak, izinsiz kum ocağı çalıştırmak,
10. Hazır çimento taşıyan kamyonların, taşıma veya çalışma esnasında yeterli önlem almayarak yollara ve kaldırımlara harç dökerek kirlenmesi,
11. Meskenlerde, iş yerlerinde ve imalathanelerde yetkili kurumlarca yasaklanmış yakıtları kullanmak çevreyi rahatsız edecek pis duman ve koku çıkartmak,
12. Sıvılaştırılmış Petrol Gazı ile kolayca yanabilen, parlayan ve patlayan kimyevi maddeler satan işyerleri, ruhsatlarında ve özel talimatlarında gösterilen miktardan fazlasını bulundurmamak,
13. Ahşap binalarda, bodrum ve emsali yerlerde kolaylıkla yanabilen şeyleri biriktirmek, koku yapıcı maddeleri depo etmek, hurda eşyaları izin almadan yakmak,
14. Bir motorlu araç üzerinde veya içinde korna ile veya ses çıkaran başka bir cihaz ile tehlike uyarısı vasfı taşımayan ses yapmak veya yapılmasına sebep olmak,
15. Çöplerin, hayvan leşlerinin ve çöp kapsamına girmeyen kirleticilerin göl ve akarsulara dökülmesi,
Yasaktır.

16. Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atıkları Üreticileri, “Hafriyat Toprağı, İnşaat ve yıkıntı Atıkları Kontrolü yönetmeliği”nde belirtilen izin belgelerini almak ve Büyükşehir Belediyesinin ve Mahallin En Büyük Mülki amirinin izin verdiği geri kazanım veya depolama tesislerine dökmek zorundadır. (5326/41-4)
17. Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atıkları Üreticileri Atıkların oluşumu, taşınması ve depolanması aşamalarında meydana gelebilecek kazalarda oluşacak zararı tazmin etmek ve kaza sonucu oluşacak kirliliği gidermek zorundadırlar.
18. Hafriyat ve inşaat, yıkım çalışmaları yapanlar çalışma esnasında çalışma alanına girip çıkan her türlü aracın yürüyen aksamının çamur vb. şeylerden temizlenerek çevreyi ve yolları kirlletmesine mani olmak zorundadırlar.
19. Hafriyat esnasında hafriyat alanının yanındaki binaları, doğal drenaj, enerji ve telekomünikasyon tesislerini/sistemlerini, kaldırım ve yol kaplamasını korumak, olabilecek hasar ve erozyona karşı önlem almak zorundadır.
20. İnşaat/tamirat/tadilat ve yıkım işlemleri sırasında oluşacak toz, toprak, moloz gibi sürümlerin asgariye indirilmesi. Görüntü kirliliğinin önlenmesi ve gerekli emniyet koşullarının sağlanması amacı ile tadilat/yıkım yapılacak binaların dış cephesi yırtılmaz ve tutucu özelliğe sahip file ve benzeri malzeme ile koruma altına almak zorundadırlar.
21. Hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarını taşıyan kamyonlarının, belediye veya mahallin en büyük mülki amirinin, şehir içi trafiğinin olumsuz etkilenmemesi için koyduğu belirli saatler dışında trafiğe çıkmama yasağına uymak zorundadırlar.
22. Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak amacıyla, satış noktalarının girişinde atıkların nihai tüketiciden ayrı toplanmasını ve türlerine göre tasnifini sağlamak ve bu amaçla tüketicileri bilgilendirmek üzere ambalaj atığı toplama noktaları oluşturmakla, satış noktalarının sahipleri sorumludur.
23. Atık yağlar, toplama lisanslı geri kazanım tesisleri ile geçici depolama izni almış toplayıcılar dışında gerçek ve tüzel kişiler tarafından toplanamaz, alınıp satılamaz.
24. Cadde, sokak, yol ve yaya yolunda yapılacak hafriyat, bakım, onarım ve inşaat işlerinde ortaya çıkacak ve tekrar kullanılacak hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıkları taşınabilir konteynirlarda biriktirilecek, cadde ve sokak kirliliği ile görüntü ve toz kirliliğine neden olmayacaktır.
25. Hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarının taşınması sırasında çevrenin kirlletilmemesi, trafiğin aksatılmaması ve can ve mal emniyeti için gerekli tedbirler öncelikle nakil işlemlerini gerçekleştiren kişi veya firma tarafından alınır. Taşıma sırasında oluşabilecek çevresel kirlenmeyi önlemek amacıyla araçların üzerleri uygun malzemeyle kapatılır. Araçlara kapasitenin üzerinde yükleme yapılamaz.
26. Kullanılmış kızartmalık yağ(bitkisel atık yağlar) üreten işletmeler mutlaka bu konuda lisans almış bir firmaya yağlarını imha ettirecekler ve ilgili firma ile sözleşme yapmaları mecburidir.
27. Bitkisel atık yağların toplanması konusunda lisanslı firma ile sözleşme yapan gerçek/tüzel kişiler, atık yağlarını lisanslı firmaya teslim ettiklerini “Ulusal Atık Taşıma formu” ile belgelemek zorundadır.
28. Motor atık yağları yakıt ya da başka amaçla kullanılamaz. İşletmeler bu atıklarını lisanslı araçlarla Bakanlıktan lisans almış tesislere taşımak zorunda olup,”Ulusal Atık taşıma Formu” ile bunu denetim yapan ilgililere ibraz etmek zorundadırlar.
29. 8-18. Bakım ve onarım istasyonlarının buzdolabı, çamaşır makinesi, elektronik aygıtlar ve aletleri, evsel atıklar ile birlikte atmaları yasaktır.[Bu tarz atıkların “Elektronik Atık Toplama Kutuları”na atılarak geri dönüşümünün sağlanması esastır.] (5326/41-5)
30. Belediye ve mücavir alanı içerisinde ÖTL üreticilerinin açık olarak ÖTL biriktirmesi yasaktır ve izne tabidir.
31. Lastik tamirhaneleri, kaplamacılar, perakende satış noktaları, oto sanayi ve benzeri yerlerde ömrünü tamamlamış lastikler açık alanda biriktirilemez. Biriktirme yerlerinde yangına ve

- sivrisinek, fare gibi zararlıların üremesine karşı önlem alınır. ÖTL'ler yetkili taşıyıcılara teslim edilinceye kadar en fazla 60 gün bu yerlerde muhafaza edebilirler.
32. ÖTL üreticisi, aracının lastiklerini değiştirdiğinde eski lastiklerini, lastik dağıtımını ve satışını yapan işletmelere veya yetkili taşıyıcılara teslim eder.
  33. ÖTL ve benzeri nitelikli her türlü lastik ve kablo aparatının yakılması yasaktır.
  34. İnşaat yapım/yıkım/tadilat/tamirat işlemleri hafta sonları saat 09.00'dan önce başlanamaz, en geç 19.00'da sonlandırılır. Çalışmalar yürütülürken "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği"nde belirtilen esaslara uyması esastır.
  35. Hiç kimse susturucusuz veya ses giderici diğer parçaları olmadan bir motorlu kara taşıtı çalıştıramaz veya çalışmasına sebep olamaz. Bakım onarım veya diğer değiştirme amacı dışında bir motorlu araç veya motosiklet üzerindeki susturucu veya ses giderici parça çıkarılamaz, çalışamaz hale getirilmez.
  36. Konut bölgeleri içinde ve yakın çevresi ile gürültüye hassas diğer bölgelerde yapım işlerinde kullanılan gürültü çıkaran alet ve makinelerin iş günlerinde 08.00- 19.00 saatlerinde, tatil günlerinde ise, ancak 09.00-18.00 kullanılması mümkündür.
  37. Gerek bahçeli gazino, kahvehane, diskotek, dans salonları, lunaparklar, piknik yerleri, düğün salonları, açık hava sinemaları, kulüpler, lokantalar, barlar, dükkânlar gibi kamuya açık yerlerde ve gerekse konutlar, bahçe ve balkonlar avlular gibi özel yerleşim alanlarında elektronik olarak yükseltilmiş müzik seslerinin ses seviyeleri kaynağın hemen yakınında belirtilen seviyeyi aşamaz.
  38. Eğitim kurumları, her türlü dini mabet, yataklı sağlık kurumları yakınlarında (Kapıdan kapıya 100m) ikamet edilen konutların altında, üstünde, bitişiğinde bulunan iş yerlerinde canlı müzik yapılamaz.
  39. Hayvan sesi gürültüsünden, hayvan sahipleri sorumlu olup, oluşan gürültünün önüne geçecek önlemleri almak zorundadır.
  40. Yakma tesisi sahibi, ısınma sezonu öncesi yılda minimum bir defa yakma tesisinin bakım/onarımını ve baca temizliğini yapar veya yaptırır.
  41. Baca yüksekliği, çatının en yüksek noktasından minimum 50Cm daha yüksek, baca çatının tepe noktasına çok yakın değilse, çatı tabanından minimum 1m yüksekliğinde olmak zorundadır.
  42. Kullanılmaz hale gelen motorlu kara veya deniz araçlarını ya da bunların mütemmim cüzlerini sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakmak yasaktır. Bunların kaldırılmasına ilişkin masraflar ayrıca kişiden tahsil edilir.
  43. Kişi kendi arsasında, sair kişilerin atıklarını veya malzemelerini boşaltmasına veya depolamasına engel olacak şekilde, gerekli önlemleri almak zorundadır. Alanın her türlü bakım ve koruma altına alınmasından, şehir estetiğine uygun hale getirilmesinden arsa sahibi sorumludur.
  44. Şehre giriş yapan kömür kamyonlarının Kömür Kontrol Noktası'na uğraması zorunludur.
  45. Kömür satışı yapan iş yerleri, gerekli izin belgelerini alarak ve Çevre ve Orman Bakanlığı'nın konuyla ilgili çıkardığı Genelge'de belirtilen özelliklere uygun ve izin vermeye yetkili kurumlardan izin süreçlerini tamamlamış firmaların kömürlerini satmak zorundadır.

(Fiilin Tekrarı: Bu emir ve yasaklarda belirtilen idari para cezaları, bu cezaların verilmesini gerektiren fillerin işlenmesinden itibaren üç yıl içinde birinci tekrarında bir kat, ikinci ve müteakip tekrarlarında iki kat arttırılarak verilir.)

(Gerekeçe: Çevre düzenlemelerinin amacı, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır. 5491 sayılı kanunla değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu bu hassasiyetler doğrultusunda, eylemlerin tekrarını olumsuz bir durum olarak ayrıca değerlendirmiş ve kişileri yaptıkları eylemlerden sonra önlem almaya teşvik ederek aynı fiilin önüne geçmek amacıyla caydırıcı bir hüküm koymuştur. Çevre hassasiyeti yüksek olan

Büyükşehir Belediyemiz, ilgili kanununun 23. maddesinden hareket ederek fiillerin bir kez veya müteakip tekrarlarını ayrıca caydırıcı bir unsur olarak değerlendirmelidir.)

Madde 9: Trafik ve Toplu Taşımacılık İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Toplu taşıma araçlarının UKOME Kurulu kararı olmadan duraklarda ve hatlarda çalışması,
2. Toplu taşıma araçları, UKOME Kurulu kararı ile belirlenen güzergâh dışı çalışması,
3. Toplu taşıma araçlarının şehir merkezindeki bekleme duraklarında UKOME kararıyla belirlenen araç sayısı(1 araç) dışında fazla araç beklemesi,
4. Toplu taşıma araçlarının iç ve dış temizliğine dikkat edilecek, döşemeleri yırtık camları kırık araçlarla taşımacılık yapmak,
5. Hususi araçların Toplu taşıma araçları için ayrılan duraklarda durmaları ve park etmek,
6. Toplu taşıma araç ve sürücülerinin halkın rahat ve huzurunu bozacak ve yolu kullananlara zarar verecek biçimde su, çamur vb. sıçratarak, pislik atarak, korkutacak ve şaşırtarak şekilde kullanmak,
7. Toplu taşıma araçlarının cadde üzerlerinde trafik akışını engelleyecek şekilde uzun süreli park yapmak,
8. Gereksiz yere korna ve klakson çalarak çevreyi rahatsız etmek, korna çalarak yolcu davet etmek,
9. Toplu taşıma araçları kalkış noktalarında ve ara duraklarda yardımcı ve çığırtañan bulundurarak bağırarak suretiyle yolcu davet etmek.
10. Sefer sırasında, aracı durdurup özel işler yapılması,
11. Toplu taşıma araçlarında yolcu ve araç güvenliğini tehlikeye düşürecek biçimde uygunsuz ve yüksek hızla araç kullanmak,
12. Toplu taşıma araçları kapalı duraklarına zarar verecek (yazı yazmak, camlarını kırmak, koltukları sökmek v.b.) eylemlerde bulunmak,
13. Toplu taşıma araçları içinde araca zarar verecek (yazı yazmak, camlarını kırmak, koltukları sökmek v.b.) eylemlerde bulunmak,
14. Toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak, gösteri yapmak vb. eylemlerde bulunmak,
15. Araç içerisinde ve dışında izin verilmiş renk ve şekil haricinde resim, afiş, yazı, süs eşyaları, aksesuar vb. şeyler bulundurmak, yapıştırmak ve taşımak,
16. Toplu taşıma araçlarının İtfaiye, Ambulans, çöp kamyonları gibi aciliyet arz eden araçların geçişlerini engelleyecek veya zorlaştıracak şekilde park etmek,
17. Toplu taşıma araçlarında şoför tanıtım kartının aslının araç içinde görünür yerde bulundurulup, istendiğinde görevliye gösterilir. Tanıtım kartı olmayan toplu taşıma aracını kullanması,
18. Durağı dışında gereksiz bekleme yapmak, nizami yanaşmadan indi binde durakları dışında yolcu almak, indirmek,
19. Teknik özelliklerini yitirmiş, çevreye zarar veren aşırı gürültü çıkaran hasarlı araçlarla yolcu taşımacılığı yapmak,
20. Toplu taşıma araçları Belediyece kendilerine ayrılan hat ve durakları dışında dolmuşçuluk yapmak, taksi olarak çalışmak,
21. Toplu taşıma araçlarında teyp-radyo çalmak, yüksek sesle ve argo konuşmak, kabuklu yemiş ve meyve yemek, sigara içmek,
22. Ticari plakası olmadan toplu taşıma yapmak,
23. Toplu taşıma araçlarında UKOME'nin belirlediğı fiyat tarifeleri dışında, altında ve yüksek fiyatla düzenli ve sürekli olarak yolcu taşımak,
24. Toplu taşıma araçlarında UKOME tarafından belirlenen sayıdan fazla yolcu almak veya toplu taşıma araçlarının istiap haddinden fazla yolcu almak ve ayakta yolcu almak,
25. İndirimli veya ücretsiz seyahat etme hakkı olanları bu haktan yararlanmalarını engellemek.

26. Trafiği düzenlemek amacıyla belediyece sağlanan ve kurulan trafik işareti levhalarına, ışıklı, sesli aygıtlara ve yol çizgilerine uymamak,
27. Yaya ve taşıt yollarında, yayanın ve araçların hareketlerini zorlaştıracak, trafiği tehlikeye düşürecek ve engel olacak biçimde hareket etmek,
28. Taksi olarak çalışan otolar dolmuş, dolmuş olarak çalışan otoların taksi olarak çalıştırılması,
29. UKOME Kararı ile açılış ve kapanış saatleri belirlenen, trafiğe kapalı alanlarda saatlere uymayarak zamanında kapalı alanı terk etmemek,
30. Taşıt yollarında yayaların karşıdan karşıya güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere çizilmiş (Trafik işaretiyle belirlenmiş) yaya geçitlerine park etmek,
31. Araç park etmek amacıyla yollarda ya da yaya yollarında fiziki engeller koymak suretiyle yer ayırmak,
32. Karayolu üzerinde duba, çiçeklik v.b. durma-duraklamayı engelleyici fiziksel engeller koymak,
33. Sakarya Büyükşehir belediyesi denetimindeki yol üzeri otopark alanlarında ücretsiz parklanmak ve bu otopark alanlarını işgal etmek, giriş-çıkışı engellemek,
34. Ücretsiz servis taşımacılığı yapan (büyük marketlere ait müşteri servisleri) araçların ücretli veya amacı dışında toplu taşıma yapmak,
35. Ruhsatsız otopark çalıştırmak, caddelerde park eden araçlardan ücret almak maksadıyla yer ayırarak değnekçilik yapmak,
36. Yol yapım ve tamir çalışmaları sırasında kapatılan yollarda ekiplerin koyduğu işaretlere uymayarak çalışmayı engelleyecek ve tehlike arz edecek şekilde araç girişi çıkışı yapmak ve araç park etmek,
37. Belediyeden izinsiz olarak AĞIR tonajlı kamyon vb. araçlarla şehir merkezine ve sokaklara girilmesi,
38. Şehir merkezinde tüm ticarethaneler, kamyonlarla nakledecekleri yük, mal ve eşyalarını UKOME'nin belirlediği saatler arasında indirme-bindirme yapacaklardır. Bu saatler dışında mal indirme-bindirme yapmak,
39. Resmi kurumların bahçelerine, resmi araçlara ait yerlere park etmek,
40. Yaya yollarına araç park etmek,
41. Cadde ve sokak üzerlerine araçların hızını kesme amacıyla UKOME' den izinsiz engel koymak,
42. Geçici araç parklar için ayrılan ceplere uzun süreli park etmek,
43. Satılık ya da kiralık araçları park alanlarına ve ceplere park etmek,
44. Sokak girişlerinde kesilen yaya yollarını engelleyecek şekilde park etmek,
45. UKOME kararıyla servis ve resmi araçlara, özel amaçlı taşıtlara ayrılmış alanlara park etmek,
46. Ticari taksiler taksimetre bulundurmamak zorundadır. Bozuk taksimetre kullanmak, fazla ücret almak, gündüzleri gece tarifesi uygulamak,
47. Toplu taşıma araç sürücüleri denetim görevlilerine hakaret etmek ve kötü muamelede bulunmak,
48. Toplu taşıma araç sürücüleri Denetim görevlilerinin talimatlarına uymamak,
49. UKOME Genel Kurulu tarafından alınmış ve Büyükşehir yetkisinde olan kararlarla ilgili her türlü denetimi yapmak,
50. Kendisine ait olmayan indirimli veya ücretsiz seyahat kartını toplu taşıma araçlarında kullanmak,
Yasaktır.
51. EÜTS'ye entegre toplu taşıma araçlarında Kart 54 denetiminin yapılması, Sakarya Büyükşehir Belediyesinin yetkisindedir.
52. Toplu taşıma araçları UKOME'nin bu araçlar ile ilgili almış olduğu kararlara uymak zorundadırlar.
53. Taksiler herhangi bir yere gitmek isteyen kişileri, istediği ve gideceği yere götürmeleri zorunludur.

54. UKOME tarafından açılmasına müsaade edilen özel otoparklarda gerekli koşulların sağlanması zorunludur.
55. Toplu taşıma aracının parka çekilmesi için tebliğ yapıldığında aracın parka gönderilmesi zorunludur.
56. UKOME kararına göre belirlenen taksimetre tarifesi taksimetre cihazına işletilmek zorunludur.
57. Toplu taşıma araçları belirli ve özel günlerde araçlarına bayrak takmak zorundadırlar.
58. Toplu taşıma araçları Büyükşehir Belediyesinden çalışma ruhsatı almak ve çalışma ruhsatlarını her yıl Ocak ayı içinde yenilemek zorundadır.
59. Toplu taşıma araçları aldıkları yolcuları bir diğer araca aktarma yapmadan son durağa kadar götürmek zorundadır.
60. Belediye sınırları içinde toplu taşımacılık yapan araçların (minibüs, taksi dolmuş, halk otobüsü, ticari taksilerin) taşıma ücretlerini gösterir onaylı fiyat tarifelerini ve yolcu sayısını gösterir levhalarını görülebilecek biçimde araç içine asmaları zorunludur.
61. Toplu taşıma araç sahipleri plakayı askıya aldıklarında çalışma ruhsatlarına “çekme belgelidir” ibaresini işletilmek zorundadırlar.
62. Ticari plaka satın alan kişiler aldıkları plaka ve araçlarının Büyükşehir Belediyesinden kendi adlarına devir işlemlerini yaptırmak zorundadırlar.
63. Araç değişikliği yapan toplu taşıma araç sahipleri Belediyeden aldıkları çalışma ruhsatlarına yeni araç bilgilerini işletilmek zorundadırlar.
64. Toplu taşıma araçlarını kullanan şoförlerin kılık-kıyafetleri (saç-sakal) temiz, düzgün ve bakımlı olmalıdır. Belediyece belirlenen kıyafet şekli varsa buna uyulması zorunludur.
65. Toplu taşıma araçlarını kullananların günlük hareket programına uymaları zorunludur.
66. Taksi durağı çalışma programına uyulması zorunludur.
67. Toplu taşıma araçlarının sürücüleri yolculara nazik ve saygılı davranmak zorundadırlar.
68. Toplu taşıma araçlarında SİGARA İÇMEK YASAKTIR yazılı levha asılması zorunludur.
69. Minibüs, taksi dolmuş ve ticari taksi durağında çalışan kişinin aynı durakta çalışan kişilerle uyumlu çalışmaması, durağın genel kurallarına uymayarak her konuda sorun çıkartması veya durak ve durak dışında menfaat sağlamak suretiyle bazı ruhsatsız kişi veya kişileri durakta veya durak yakınlarında çalıştırmak suretiyle menfaat sağlamak amacıyla idarenin emir ve yasaklarına muhalefet eden ve bu hareketinde ısrarcı olan kişiler hakkında kanuni işlem uygulanır.
70. Çalışma ruhsatı araçta olup istendiğinde görevlilere gösterilmesi zorunludur.
71. Toplu taşıma araçları içinde unutulmuş eşyalar, 24 saatlik süre içinde belediyeye veya ilgili odaya teslim edilmesi zorunludur.

Madde 10: İmar Mevzuatı İle İlgili Emir ve Yasaklar (3194)

1. İmar Kanunu'nda bahsi geçen her türlü yapıları ve tamirleri Belediyeden ruhsat almadan veya alınan ruhsatnameye aykırı olarak yapmak veya yaptırmak,
2. Binaların ön, yan ve arka bahçelerini sundurma, camekân, çadır bezi veya bu gibi malzemeler ile kapamak,
3. Projesine aykırı olarak mülkiyet sınırı veya bina dışına merdiven, rampa ve platform yapmak,
Yasaktır.
4. Sarnıç, su kuyusu, kireç kuyusu, bostan kuyusu, mahzen vs. gibi çukurların üstü açık bulundurmamak, etrafını çevirmek ve gerekli emniyet tedbirini almak zorundadır.
5. Belediyenin lüzumlu gördüğü hallerde binaların dış cephelerinin boyanması veya tamiratının yapılması zorunludur. (Belediye Başkanlığı ihtarına ve bu konuda kesilen cezalara rağmen Belediyece öngörülen şekilde boyanmaması ve bakımının yapılmaması

halinde masrafları bina sahipleri veya kiracılardan alınmak üzere Belediye tarafından yapılır veya yaptırılır.)

6. Şehir dâhilinde bulunan eski veya tarihi eser durumundaki binaların tehlike arz etmesi halinde, Belediyece verilecek raporlara göre emniyet tedbirlerinin alınması zorunludur.
7. İnşaatlara sarı zemin üzerinde siyah yazı ile en az 50x70 cm. ebadında küçük levha asmamak, inşaatlara asılan ve mal sahibi ile sorumlu Yapı Denetim firmasının kim olduğunu, inşaatın fenni ve teknik vasfını, ruhsat tarihini göstermek üzere bu levhalar üzerinde gerekli bilgileri bulundurmamak zorunludur.
8. Her türlü inşai faaliyette trafik akışını engellemeyecek şekilde yapı çevresi ile ilgili gerekli tedbirleri almak (tahta perde veya uygun malzeme ile inşaat etrafını kapamak ve geceleri aydınlatmak) zorundadır.
9. Her türlü ruhsata tabi inşai faaliyetlerde, yapı ruhsatı ve eklerini yapı mahallinde bulundurmamak zorundadır.
10. Her türlü bina, apartman ve işyerinden sokağa, ışıklığa ve komşu parsellerde bulunanları rahatsız edecek ve görüntü kirliliği oluşturacak şekilde saçtan soba borusu ve yemek pişirme bacası çıkarmak ve bina yüksekliğince yapmak yasaktır. Binalardaki pişirme ve baca borusunun bina içerisinde tertiplenmesi zorunludur.

Madde 11: Reklam, İlan ve Tanıtım İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde “Sakarya Büyükşehir Belediyesi Reklâm, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği” hükümlerine aykırı olarak reklâm tanıtım unsuru konulamaz.
2. Yetkili belediyesinin izni olmadan, herhangi bir şekilde süreli ya da süresiz, tanıtım amaçlı stant vb. kurulamaz, bilgi broşürü ve el ilanı dağıtılamaz.
3. Büyükşehir belediyesinin sorumluluk sahasında kalan yerlerde, kamu veya özel kişilere ait binalara veya bu binaların herhangi bir yerine, bina sahiplerinden izin alınsa bile ilgili birimim uygunluk görüşü alınmadan, tanıtım veya reklâm amaçlı afiş, pano vb. şekilde uygulama yapılamaz.
4. Her işyeri ve müessese sahibi, işyerinin girişine adı-soyadı ve unvanı ile yaptığı işi belirtir tabelayı tehlike arz etmeyecek şekilde asmaya zorunludur.
5. Belediyelerce belirlenen alanların haricinde, tanıtım ve duyuru amaçlı bez afişler asılması yasaktır.

Madde 12: Mezarlıklarla İlgili Yasaklar

1. Mezarlıklar ve mezarlıklara ölülerin defni ve mezardan çıkarılması ve nakli hususunda Umumi Hıfzısıhha Kanunu Hükümleri çerçevesinde yapılır.
2. Mezarlıkları çeviren duvar, parmaklık vs. gibi manilere çıkmak ve tırmanmak, mezarların üstüne çıkmak veya oturmak, çiçek, fidan, ağaç veya herhangi bir bitkiyi koparmak, sökmek, mezarlar üzerine konmuş eşya ve işaretleri kaldırmak, yerlerini değiştirmek,
3. Sarhoşların, seyyar satıcıların, yanında velisi bulunmayan çocukların mezarlık içine girmesi,
4. Mezarlıklarda Belediyeden ruhsat almaksızın her türlü tesisat ve tamirat yapmak veya yaptırmak,
5. Mezarlıklarda belediyenin izni olmadan vatandaşların dini duygularını istismar ederek para ya da herhangi bir bedel karşılığında dua ya da Kuran okumak,
6. Mezarlık içerisinde her türlü kümes hayvanı, küçükbaş ve büyükbaş hayvan otlatmak,

7. Mevcut yollar haricinde gezinmek, her ne olursa olsun ziyaretçilerin huzur ve sükûnlarını bozacak hal ve hareketlerde bulunmak, ölümlere karşı hürmetsizlik gösterecek hareketlerde bulunmak,
8. Bu yönetmeliğin umumi yerlerde yapılmasını men ettiği fiilleri mezarlıklarda yapmak,
9. Belediyelerin belirlediği mezarlık alanları haricindeki yerlere ölümleri defnetmek (Defnedenler **5237 TCK-196** maddesi gereği cezalandırılır.)
10. Mezarlıklar dâhilinde ve giriş, çıkış noktalarında yetkililerden izinsiz bağış toplamak, Yasaktır.

Madde 13: İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı İle İlgili Emir ve Yasaklar

1. İş yeri açma ve çalışma ruhsatı almadan işyeri açmak ve çalıştırmak yasaktır. Özel mevzuat hükümleri ile kurulmuş, odaları veya ilgili bakanlığı tarafından ruhsatlandırılırsalar bile ilgili belediyeden çalışma ruhsatı almak zorundadırlar.(5393/15-D)
2. Ruhsata tabi işyerlerinin İş- yeri Açma ve Çalışma Ruhsatını, Vergi Levhasını ve Hafta Tatili ruhsatnamesini görülebilecek şekilde asması zorunludur.
3. Sıhhi işletme ruhsatına tabi bütün işyerleri, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yönetmeliklerde yer alan sınıflarına ve özelliklerine göre aranılan şartlara haiz olacaktır
4. Belediyece verilmiş teftiş defterini kontroller esnasında görevli memura vermek zorundadır.
5. Sıhhi işletme ruhsatlarına tabi işyerlerinde çalışan bütün personelin çalışma esnasında iş önlüğü/gömleği giymeleri ve şahsi temizliklerine özen göstermeleri zorunludur.
6. Sıhhi işletme ve gıda imalat ruhsatlarına tabi işyerlerinde çalışanlar, sağlık muayene cüzdanı almak zorundadır. Sağlık muayene cüzdanı çıkartmadan çalışmak yasak olup her muayene döneminde muayene yaptırmak zorunludur.
7. Satışa arz edilen tüm gıda maddelerinin altının veya üstünün aynı kalite ve evsafa olarak teşhir edilmesi ve satılması zorunludur. (Ambalajlı paket mamullerde; üzerinde belirtilen gramaj dışında satılan mallar hakkında gerekli işlemler yapılarak ilgili mercilere bildirilir.)
8. Kâr hadleri belirlenmiş mamul satanlar, satışa arz ettikleri malın faturasını ibraz etmek zorundadırlar.
9. Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı su, işin niteliğine göre akar sıcak su bulunması zorunludur.
10. Teftişe tabi bütün işyerleri genel temizliğini yapmak zorundadır. İşyeri amaca uygun bir şekilde tasarlanmış ve aydınlatması yeterli olması zorunludur.
11. İşyerinin havalandırma tertibatı bulunacak, ısıtma ve havalandırma sistemlerinden uygun olanı yapılacaktır. Yapılan işin özelliğine göre sıcaklığın aşırı oranda yükselmesini, buhar yoğunlaşmasını, toz oluşumunu önlemek ve kirli havayı değiştirmek ve çapraz bulaşmayı önleyecek nitelikte mekanik veya doğal havalandırma sistemi olmalıdır.
12. Gramaja tabi gıda maddelerinden ekmek, pide simit vb. noksan gramajlı olarak imal edilmesi ve satılması yasak olup, noksan gramajlılar müsadere edilerek makbuz karşılığı hayır kurumlarına teslim edilir.
13. On kişiden fazla çalışanı bulunan müstakil işyerlerinde dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayan için ayrı tuvalet bulunacaktır. Ancak birden fazla işyerlerinin bulunduğu iş hanı, iş merkezi ve benzeri yerlerde ortak tuvalet kullanılabilir.
14. İşyerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak Çöp ve her türlü atıkların konulacağı, yeterli sayı ve büyüklükte, ağzı kapalı, sızdırmaz, gerektiğinde pedallı, yıkanabilir ve çöp torbası içeren çöp kovaları bulundurulacaktır.
15. Açıkta yiyecek ve içecek satılan, depolanan ve servisi yapılan işyerlerinde, yiyeceklerin hazırlandığı bölümlerin tabanları, duvarları ve yiyeceğin temas ettiği yüzeyler seramik, mermer, çelik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir, tavanlar buğulanmayı, küflenmeyi önleyici ve dezenfekte edilebilir nitelikte olacaktır.

16. Yiyecek hazırlama ve pişirme bölümünde oluşan buhar, koku, duman ve benzeri kirleticileri tahliye edecek baca sistemi kurulacaktır.
17. Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, konaklama yerleri, düğün salonları, lokantalar, kahvehaneler ve benzeri işyerlerinde bulunan tuvaletlerin zeminleri ve duvarları mermer, seramik ve mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzemelerle kaplı olmalı. Tuvaletler, gıda maddesinin satıldığı, sergilendiği ve depolandığı yerlere doğrudan açılmamalıdır.
18. G.S.M ruhsatı almış gıda imalathaneleri aynı zamanda gıda sicil belgesi ve üretim izni de almak zorundadırlar. Bu belgeleri almayan işyerleri gıda üretimine geçemezler.
19. Yapılan işin ve satışı yapılan gıda maddesinin özelliği ve niteliğine göre depo, muhafaza yeri, yıkama yeri, muayene ve kontrol yeri ile hazırlama yeri ayrı olmalıdır.
20. İçinde gıda imalatı yapılan imalathaneler gayrisihhî müesseselere ilişkin şartlarla beraber bu yönetmeliğin gıda maddeleri yapılan ve satılan yerler hakkındaki umumi hükümlere tabidir.
21. Konut bölgelerindeki işyerlerine ait soğutucu motor, fan, jeneratör, klima ve benzeri cihazların çıkardıkları ses itibari ile konutları ve çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde monte edilmeleri ve gerekli ses yalıtım çalışmalarının işyerlerince yapılması zorunludur.
22. Tüm işyerleri haşere fare vb. zararlılarla ilgili gerekli önlemleri almak zorundadır. Zararlılar Zararlılarla mücadelede, ilgili Bakanlıklarca izin verilen ilaçlar, amacına ve genel halk sağlığına uygun olarak kullanılmalıdır.
23. İşyerleri işkolu, faaliyeti ve sınıflarına göre kullandıkları alet, edevat ve malzemelerini temiz bakımlı ve sağlam olarak bulundurmaları zorundadır. (Kırık tabak, bardak, yırtık ve kirli masa örtüsü, paslı malzeme, eski oyun aletleri, vb.)
24. Fırınlarda imalat ve müşteri denetimine yönelik terazi bulundurulması mecburidir.
25. Lokanta, gazino, bar, pavyon ve kokteyl salonları ile benzeri müesseselerin unvanı, sınıfı, adresi ile sahibinin adı, soyadı yazılı, sahifeleri cilt ve varak numaraları bulunan, muhteviyatında yenilen, içilen maddelerin cinsi, miktarı, birim fiyatları ile toplamını gösterir şekilde tanzim edilmiş olmalı. O günkü tarih atılmış ve sorumlu müdür veya servis garsonu tarafından imzalanmış, en az 2 nüshalı hesap pusulaları kullanılması ve bir nüshanın istensin veya istenmesin müşteriye verilmesi zorunludur. Pusulalar, servis süresince masada bulundurulacak, masaya getirilen her madde getiriliş sırasına göre birim fiyatı ile birlikte müşterinin gözü önünde hemen yazılacaktır.
26. Her türlü tartı ve ölçü aletleri 3516 sayılı Ölçüler ve ayarlar Kanunu hükümlerine göre zamanında kontrol ettirilecek ve damgalattırılacaktır.
27. İşyerinde akvaryum canlıları dışında gıda maddeleri ve insanlarla temas edebilecek hayvan bulundurulmamalıdır.
28. Gün ışığına eşdeğer ve yeterli aydınlatma sağlanmalı, aydınlatma içerde satılan gıdanın rengini değiştirmemelidir.
29. Gıda servisi ve toplu tüketim yapılan yerlerde bulaşık yıkama düzeni sağlanmalı. Yıkama suları ve diğer sıvı atıkların tahliyesini sağlayacak uygun drenaj sistemi olmalıdır.
30. Fiyatı kamu kurum ve meslek kuruluşları tarafından belirlenen mal hizmetlerin tarife dışında satışa sunulması ya da fazla ücret talep edilmesi yasaktır. (4077/12)
31. İşyerlerinde satışa sunulan ürünlerin raf/tezgâh fiyatı ile yazar kasa fiyatının aynı olması zorunludur. (4077/12)
32. Mal ve hizmet sunan her türlü işyerinde, işletmenin iştigal ettiği iş ile ilgili hizmet, ürün ve mamullerin fiyat tarifelerinin müşterilerin kolaylıkla görebilecekleri yerde asılı olması mecburidir. (4077/12)
33. Ekmek fırınlarında ve bayilerinde ekmek gramajını ve fiyatını belirten levha asılması zorunludur. (4077/12)
34. İşyeri açma ve çalışma ruhsatında belirtilen faaliyeti ve tali faaliyetleri dışında ruhsatına aykırı işleri yapmak,
35. Kasap dükkânlarında etlerin nakliyesi özel donanımlı araçlar tarafından yapılacak olup, otomobil veya kamyonet ile açıkta et nakli yapılmak,

36. Kasap dükkânlarında sakatat bulundurmak ve satmak,
37. Kasap dükkânlarında yetkili kurumlardan izin belgesi alınmadan hazır kıyma bulundurmak ve satmak,
38. Kasap dükkânlarında damgasız ve belgesiz et ve ürünleri bulundurmak ve satmak yasaktır.
39. Kasap dükkânları haricinde kıyma çekmek,
40. Gıda maddesi satan işyerlerinde yıkanmadan, soyulmadan, pişirilmeden yenen gıda maddelerinin açıkta bulundurmak,
41. Eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde on sekiz yaşından küçükleri çalıştırmak,
Yasaktır.

Madde 14- Daimi ve Geçici Pazar Yerleri İle İlgili Emir ve Yasaklar

(TS-10080 ve 10081 standartlarına göre hazırlanan pazaryerlerinde nizam, intizam ve iktisadi nizamla ilgili çalışmalar İlçe veya Belde Belediye Zabıtasınca yürütülür.)(5393/15-j)

1. Belediyenin önceden tayin ve ilan ettiği yerler ve zamanlar dışında pazar kurulamaz, pazarcı esnafı pazaryeri ilan edilmiş alandaki numaralandırılmış tezgâhların haricinde veya pazaryeri olarak ilan edilmiş alanların dışında (sokak araları vb. yerlerde) hiçbir surette tezgâh kuramaz, satış yapamaz.
2. Pazaryeri esnafı kendisine tahsis edilen alana ait işgaliye ücretini görevlilere ödemek zorundadır.
3. Pazarcı, üretici ve diğer esnaf kendilerine tahsis edilen sergi yerini Belediyenin izni dışında devir edemez, kiralayamaz veya herhangi bir amaçla kullanılamaz.
4. Elektrik direğinden izinsiz elektrik, çesmelerden hortum takılarak su alınamaz.
5. Pazaryerlerinde pazarcı olarak faaliyet gösteren kişilerin Esnaf Odalarına veya Müstahsil ise Ziraat Odaları'na kayıtlı üye olmaları esastır.
6. Pazarcılar, sergi kurdukları pazarın bağlı bulunduğu Zabıta Müdürlüğüne kaydını yaptırmak ve gerekli belgeleri ibraz etmek zorundadırlar.
7. Pazarcı esnafı Maliye, Hal Müdürlüğü, Belediye Zabıta Müdürlüklerince yapılacak denetimlerde sattığı ürünün faturasını, irsaliyesini vb. gibi belgeleri ibraz etmek zorundadır. Geçerli belge ibraz etmeyenler hakkında idari para cezası uygulanır.
8. Sakarya ili hudutları dâhilinde kendisinin yetiştirdiği sebze ve meyveleri satan pazarcı esnafın, ziraat odalarından **müstahsil** belgesi alması ve bu belgeyi her yıl onaylatması mecburidir. Bu belgeyi ibraz edemeyenler hakkında yasal işlem yapılır. Müstahsil olarak mal satışı yapan pazarcıların satış fiyatlarında hal çıkışı rayiç fiyatlarına uymaları zorunludur.
9. Toptancı hallerde üzerlerinde hal satış yeri kayıtlı olanlar pazaryerlerinde tahsis alamazlar. Ve yine hallere nam ve hesaplarına satılmak üzere mal gönderen müstahsil dışındaki gerçek kurum ve kişiler pazaryerlerinden tahsis alamazlar.
10. Pazaryerlerinde, pazarcılar, kendilerine ayrılan stantlara görünümü ve niteliği etkilesin veya etkilemesin hiçbir değişiklik ve ilave yapamazlar. (Stant aralarını, duvarları yıkmak, geri yahut ileri almak yeni duvar örmek, dış görünümü etkileyecek değişiklikler yapmak kapamak veya daraltmak gibi bütün ameliye ve işlemler ile koruma amacına yönelik kepenk ve benzeri ilavelerin yapılması için Belediyeden izin alınması gerekir.)
11. Pazarcı esnafı vergi mükellefi olmakla birlikte pazarın bulunduğu İlçede veya beldede ikamet etmesi zorunlu olup, pazarcı esnafının kesinleşmiş vergi borcu ile Belediyeye borcu olmayacaktır.
12. Ölçüler kanununa göre temiz tutulmamış, damgalanmamış, hileli, ayarı bozuk her türlü teraziyi kullanmak yasaktır. Bu tür teraziler gerektiğinde zabıta tarafından tutanak tutularak el konulur.

13. Terazide hile yaptığı tespit edilen Pazarcının terazisine el konur. Durum tutanakla tespit edilir. Bu tutanağa terazinin seri no.su yazılacak ve terazi imha edilecektir. Bilahare imha edilen terazinin akıbeti San. Tic. İl Müdürlüğü Ölçü ayarlar servisine bildirilir. Terazinin çift kefeli veya elektronik olması yapılan bu işlemi durdurmaz.
14. Pazaryerinde pazarcılar sadece oturaklı, ibreli veya elektronik terazi kullanacaktır. Yaylı veya asma terazi kullanmak,
15. Pazarcı esnafı kendisine tahsis edilen alanın dışına çıkamaz. Gerek halkın geçeceği gerekse komşu esnafın tezgâh arkasına geçiş için ayrılan geçitleri, evlere ve dükkânlara giriş çıkışı kapatamaz.
16. Pazarcı alışverişte kullandığı ölçü aletinin (terazinin) ve gramlarının görünür ve aleni şekilde kullanılması zorunludur. Tartma işleminin müşterinin gözü önünde yapılması zorunludur.
17. Pazaryeri esnafı satışa başlamadan önce görevlilerin ikazına gerek kalmadan satışa arz ettiği malların üzerine satış fiyatını gösterir etiket koymak ve müşterinin görebileceği şekilde muhafaza etmek zorundadır. (4077/12)
18. Müşteriyi aldatıcı yönde etikete hiçbir ifade yazılamaz. Etiketlerdeki fiyatlandırma Litre veya Kilogram bazında yazılacaktır. Yarım Kilo .....TL. Gibi ifadeler kullanmak yasaktır.
19. Pazarcı pazarın bitimini müteakip pazaryerine hiçbir mal ve malzemesini bırakmayacaktır.
20. Her pazarcı esnafı çöplerini çöp torbasına koyup pazarın bitim zamanında bu çöp torbalarının ağzını bağlayarak sergisinin yanına uygun bir şekilde bırakır, sergisinin etrafını temizler ve pazarı ondan sonra terk eder.
21. Pazaryerlerinde gözle görülür, burunla hissedilir derecede çürümüş, kokmuş veya kurtlanmış, bozulmuş yiyeceklerin satılması yasak olup, tespit edildiğinde Müsadere edilerek imha edilir.
22. Pazarcı esnafı kılık kıyafetine el ve yüz temizliğine özen gösterecektir.
23. Yıkılarak satılan sebzelerin yıkandığı suyun devamlı ve yeterli, kabın temiz olması gereklidir. Bu tür sebzeleri müşteri istediğinde yıkamadan satmalıdır. Yıkandığında evsafi değişen ve ağırlaşan ürünler yıkanamaz.
24. Tezgâhta sunulan ürün daha düşük kalite, günü geçmiş ya da benzeri ile karıştırılarak satılamaz.
25. Pazarcı herhangi bir ürünü benzeri başka bir ürün(taklit) gibi satışa sunamaz. Üretildiği yer ve üretiliş şekliyle ilgili yanlış bilgi veremez.
26. Pazarcı sattığı ürünü poşete koyduktan sonra poşetin ağzını kapatmadan müşteriye vermelidir. Müşteri verilen malı beğenmediği takdirde geriye iade edebilir, pazarcı buna itiraz edemez.
27. Pazarcı esnafı müşterisine iyi ve nazik davranışlarda bulunmak zorundadır. Müşteriyle tartışmaya girmemelidir.
28. Ekipman, kap, sandık, araç ve teknelerin temiz tutulması ve gerekli hallerde dezenfeksiyona izin verecek şekilde olması ürünlerin temizliği ile üretim, taşıma ve depolama şartlarının sağlığa uygun olması sağlanmalı. Kirli, kırık, paslı, çatlak, lekeli, kötü kokulu, yırtık, sırrı dökülmüş ve uygun olmayan madde ve malzemelerle gıda satış ve servisi yapılmamalı. Gıda maddesinin taşınmasında veya muhafazasında kullanılan kaplar başka amaçlar için kullanılmamalıdır.
29. Sergilenen ve tüketime sunulan her türlü gıda maddesinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin Türk gıda mevzuatına uygun olması şarttır.
30. Elle temas etme gerekliliği olan gıda maddelerinin satış ve servisi uygun malzeme, alet, donanım ve gerektiğinde eldiven kullanılarak yapılmalıdır.
31. Sıvı gıda maddeleri, içindeki gıdanın niteliğini bozmayacak özellikteki kaplarda bulundurulmalıdır.
32. Pazarcılar, üreticiler ve diğer esnafın kendilerine yardımcı olarak çalıştırdıkları kişilerin de her türlü hareketinden sorumlu olup kendi hatası gibi işlem görecektir.

33. Seyyar Pazaryerlerinde, pazarın kurulduğu günlerin dışında her ne sebeple olursa olsun herhangi bir eşya bırakmak, sergi açmak, sergi tezgâhı bırakmak,
34. Hiçbir esnafın tezgâh düzenlenmesinde komşu esnafın satış yapmasını engelleyecek şekilde malını aşırı derece yığması, tezgâhını ileri çıkararak komşu tezgâhın önünü kapatmak,
35. Pazarcılarının tezgâh önünde gezmeleri, bağırmaları, çağırmaları, bir takım söz ve işaretlerle müşteriyi davet etmek,
36. Tahsisli alanlarda tesisin estetik görünümünü bozacak şekilde direk, levha, tabela benzeri şeyler asmak, çakmak, dikmek, tanıtıcı, bayrak, pankart, flama asmak ve teşhir etmek, aşırı ve göz alıcı şekilde aydınlatma yapmak,
37. Üretici olarak Pazaryerine sebze ve meyve getiren esnaflar 1000 kg.dan fazla mal getiremezler. 1000 kg.dan fazla mal için hal rüsumu ödenmek zorundadırlar. Üreticiler Müstahsil belgelerini devamlı olarak yanlarında taşıyacak ve istendiğinde görevlilere ibraz edecektir. Üretici pazara getirdiği malları perakende olarak satacak, toptan satış yapmak,
38. Pazaryerlerine yaz aylarında: 11.00–19.00, kış aylarında saat 10.00–17.00 saatleri arasında araçla girilmesi yasaktır. Pazarın kurulduğu günlerde pazarcılar saat 06.00'dan önce herhangi bir mal ve eşyasını getirmeyecek ve yaz aylarında saat 21.00'da, kış aylarında saat 19.00'da faaliyetini sonlandırmamak,
39. Gıda maddelerinin yerden yüksek evsafına uygun tezgâhlarda satılması zorunludur. Pazaryerlerinde yere mal serilerek satış yapmak,
40. Pazaryerlerinde yangın çıkmasına neden olacak yahut can güvenliğini tehlikeye düşürecek her türlü parlayıcı, yanıcı, patlayıcı maddeler (Bütan gaz tüpleri, tiner, vb.) kullanmak ve bulundurmamak. Esnafların tahsisli alanlarda tehlike doğurabilecek kimyevi maddeleri, atlama ve sızma sureti ile çevreye zarar verebilecek her çeşit mal ve malzemeyi bulundurmamak ve satışı ile iştigal etmek,
41. Pazaryerlerinde, cadde ve sokaklarda; et ve et ürünleri, ekmek ve ekmek çeşitleri, unlu mamuller, süt ve süt ürünleri, kuruyemiş, lokum, bisküvi, tatlı ve benzeri yıkanmadan, pişmeden ve kabukları soyulmadan yenilen gıda maddelerinin açıkta bulundurmamak ve satmak,
42. Tartılacak şeylerin ağırlığına tesir edecek ve alıcıyı bedelinden fazla zarara sokacak derecede kalın kâğıt vb. şeyler kullanmak,
43. Tek kullanımlık kapları tekrar kullanmak,
Yasaktır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ceza ve Özel Haller İle Uygulamaya İlişkin Hususlar

Ceza Hükümleri:

Madde 15-Bu yönetmeliğin maddelerinde belirlenen kurallara aykırı hareket edenler hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 inci maddesinin 1 inci fıkrasına ve kabahatin ilişkilendirildiği maddelerine istinaden belediye zabıta görevlileri tarafından idari yaptırım uygulanır.

1.Aşağıdaki kurallara aykırılıkları tespit edilen umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin işletmecilerine 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 6. maddesine istinaden;

- Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,
- Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,

- Kanuni istisnalar saklı kalmak üzere, eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde 18 yaşından küçükleri çalıştıran,
- Bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kiraathane ve oyun oynatılan benzeri yerlere yanlarında veli ve vasileri olsa bile 18 yaşını doldurmamış küçüklerin görmesine müsaade eden,
- İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına ilişkin yönetmelik hükümlerine aykırı olarak işletildiği tespit edilen,

İş yerleri hakkında, belediye sınırları içinde belediye encümeni tarafından idari para cezası verilir.

2.Verilen idari para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.

3.Bu yönetmeliğin 13/30-31-32-33 maddeleri ve 14-17 maddesindeki kabahatlerin işlenmesi halinde ilgililer hakkında 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunu'nun 12'nci maddesine istinaden, yine aynı Kanun'un 25'nci maddesinde zikredilen cezai işlemin uygulanabilmesi için belediye zabıtalara bir tutanak tutarlar ve karar alınmak üzere bu tutanağı Kanunun 26ncı maddesi doğrultusunda tutanağın tutulduğu yerin mülki amirine gönderirler.

Özel Haller

Madde 16-İşlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılamayan ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği gelişmemiş 15 yaşından küçükler. Davranış yeteneği önemli derecede azalmış akıl hastalığına maruz kişilere; Bu Yönetmelikte belirtilen cezai müeyyideler uygulanmaz. Ancak işyerlerinde bu gibi insanları çalıştıranlar hakkında bu kişilerin bu yönetmelikteki emir ve yasakları ihlalden dolayı müeyyide, işyeri ilgisine uygulanır.

Özel Mevzuat Hükümleri

Madde 17- Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili özel mevzuatta yer alan hükümler aynen uygulanır.

- Bu yönetmelik hükümlerinden ilgili özel mevzuat hükümlerine aykırılıkları görülenler uygulanmaz.

İhlalin Tespiti İlişkin Hususlar

Madde 18-Aşağıda belirtilen şekillerdeki tespitlere göre müeyyide uygulanır.

- Kurallara aykırı hareket edildiğine bizzat şahit olduğunda,
- Alınan yazılı ya da sözlü bir şikâyette olay mahalline varıldığında kural ihlalinin görülmesi ve bu ihlali gerçekleştirenin bizzat tespiti veya kural ihlalinin gerçekleştiren kişinin kimlik bilgilerinin devletin herhangi bir resmi kurumunun yazısı ile bildirilmesi halinde.
- Kural ihlalinin delilinin olay mahallinde bulunması ancak ilgisinin tespit edilmesine rağmen kişiye ulaşılamaması durumunda yapılacak araştırma sonucunda ilgisini bulunduğu.
- Kural ihlalinin, başka bir resmi kurum tarafından, ihlali gerçekleştirenin (varsa delilleri ile birlikte) kimlik bilgileri ve açık adresi bildirildiğinde.

Uygulamaya İlişkin Hususlar

Madde 19-Bu Yönetmeliğin ihlaline ilişkin olayların öğrenilmesi ve görülmesi halinde tutulacak tutanakların tanziminde aşağıdaki hususlara uyulur:

- İdari Yaptırım tutanakları mahallinde ve görgü sonucu tanzim edilir.
- İdari Yaptırım tutanaklarında hangi mevzuatın ihlal edildiği açıkça yazılır.
- Bu yönetmelikte belirlenen kuralların ihlalinin ticari faaliyet çerçevesinde olması halinde, sorumlunun durumu dikkate alınarak işlem yapılır.
- Aleyhinde tutanak tutulan kişinin mahalinde hazır olması halinde bu husus tutanağa yazılır. Tutanaktan bir suret tebliğ yerine geçmek üzere ilgisine verilir. İlgili kişi imzadan imtina etmesi halinde bu husus tutanağa yazılır ve yazının altı ayrıca görevlilerce imzalanarak bir sureti ilgisine verilir. Bu şekilde tanzim edilen tutanak ilgisine tebliğ edilmiş sayıldığından ayrıca tebliğ işlemine gerek yoktur.
- İdari yaptırım tutanağı gıyabında tutulması halinde tutanağın bir sureti ilgisine 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre işlem yapılarak tebliğ edilir.

Cezanın Ödenmesine İlişkin Hususlar

Madde 20-Cezalar uygulamayı yapan belediye tarafından tahsil olunur.

- Tebliğ tarihi itibariyle ödemeyi 15 gün içinde yapanlara (¼)(% 25) yüzde yirmi beş indirim yapılır
- Ceza miktarları Maliye Bakanlığının her yıl yayınladığı yeniden değerlendirme oranlarına göre düzenlenecektir.

Uygulama

Madde 21-Bu yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında Sakarya Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğu, Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan, işletilen yerler, ruhsatlandırılan işyerleri ile bakım ve onarımından sorumlu olduğu alanlar ve diğer mevzuat ile sorumluluğuna verilen yerler ile sınırlıdır.

Yürürlük

Madde 22-Büyükşehir Belediye Meclisince 10.04.2006 tarih ve 4/191 sayılı karar ile kabul edilen Belediye Zabıta tembihnamesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu yönetmelik Belediye Meclisince kabul edilip onaylandıktan ve Uygun araçlar ile halka duyurulduktan sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23-Bu yönetmelik hükümlerini Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.

Zeki TOÇOĞLU
Büyükşehir Belediye Başkanı

Av.Ekrem BEDİR
Meclis Divan Katibi

Yaşariye DÖNER
Meclis Divan Katibi

Kabahatler Kanunu Kanun No:5326
Resmi Gazete: 31 Mart 2005 CUMA - Sayı : 25772 (Mükerrer)

Emre aykırı davranış

MADDE 32.- (1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden .....TL idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

Dilencilik

MADDE 33.- (1) Dilencilik yapan kişiye, ...TL idarî para cezası verilir. Ayrıca, dilencilikten elde edilen gelire elkonularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(2) Bu kabahat dolayısıyla idarî para cezasına ve elkoymaya kolluk veya belediye zabıta görevlileri, mülkiyetin kamuya geçirilmesine mülkî amir veya belediye encümeni karar verir.

Gürültü

MADDE 36.- (1) Başkalarının huzur ve sükununu bozacak şekilde gürültüye neden olan kişiye .....TL idarî para cezası verilir.

(2) Bu fiilin bir ticarî işletmenin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye .....TL idarî para cezası verilir.

(3) Bu kabahat dolayısıyla idarî para cezasına kolluk veya belediye zabıta görevlileri karar verir.

Rahatsız etme

MADDE 37.- (1) Mal veya hizmet satmak için başkalarını rahatsız eden kişi, ...TL idarî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu kabahat dolayısıyla idarî para cezası vermeye kolluk veya belediye zabıta görevlileri yetkilidir.

İşgal

MADDE 38.- (1) Yetkili makamların açık ve yazılı izni olmaksızın meydan, cadde, sokak veya yayaların gelip geçtiği kaldırımları işgal eden veya buralarda mal satışı arz eden kişiye, belediye zabıta görevlileri tarafından ..... TL idarî para cezası verilir.

(2) Yetkili makamların açık ve yazılı izni olmaksızın meydan, cadde, sokak veya yayaların gelip geçtiği kaldırımlar üzerine inşaat malzemesi yığan kişiye, belediye zabıta görevlileri tarafından .....TL'ye kadar idarî para cezası verilir.

(3) Özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

MADDE 39.- (1) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında tütün mamulü tüketen kişiye, ilgili idarî birim amirinin yetkili kıldığı kamu görevlileri tarafından .....TL idarî para cezası verilir. Bu fıkra hükmü, tütün mamulü tüketilmesine tahsis edilen alanlarda uygulanmaz.

(2) Toplu taşıma araçlarında tütün mamulü tüketen kişiye, ...TL idarî para cezası verilir. Kabahatin özel hukuk kişileri tarafından işletilen toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde bu ceza ilk başvuru kolluk birim yetkilileri tarafından verilir. Kamuya

ait toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde idarî para cezası verme yetkisi bakımından birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Özel hukuk kişilerine ait olan ve herkesin girebileceği binaların kapalı alanlarında, tütün mamullerinin tüketilemeyeceğini belirtir açık bir işarete yer verilmesine rağmen, bu yasağa aykırı hareket eden kişiye, ...TL idarî para cezası verilir. Bu ceza, şikâyet üzerine en yakın kolluk birimi yetkililerince verilir.

Çevreyi kirletme

MADDE 41.- (1) Evsel atık ve artıkları, bunların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye, ... TL idarî para cezası verilir. Bireysel atık ve artıkların atılması halinde de bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Fiilin yemek pişirme ve servis yerlerinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye, ...TL'ye)kadar idarî para cezası verilir.

(3) Hayvan kesimine tahsis edilen yerler dışında hayvan kesen veya kesilen hayvan atıklarını sokağa veya kamuya ait sair bir alana bırakan kişiye, ... TL idarî para cezası verilir.

(4) İnşaat atık ve artıklarını bunların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye, ...TL'ye kadar idarî para cezası verilir. İnşaat faaliyetinin bir tüzel kişi adına yürütülmesi halinde bu tüzel kişi hakkında verilecek idarî para cezasının üst sınırı .....TL)Bu atık ve artıkların kaldırılmasına ilişkin masraf da ayrıca kişiden tahsil edilir.

(5) Kullanılamaz hale gelen veya ihtiyaç fazlası ev eşyasını bunların toplanmasına ilişkin olarak belirlenen günün dışında sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakan kişiye ..... TL idarî para cezası verilir. Bu eşyanın toplanması hususunda belediye tarafından belirli aralıklarla yılda üç günden az olmamak üzere belirlenen günler önceden uygun araçlarla ilân olunur.

(6) Kullanılamaz hale gelen motorlu kara veya deniz nakil araçlarını ya da bunların mütemmim cüzlerini sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakan kişiye .....TL idarî para cezası verilir. Bunların kaldırılmasına ilişkin masraf da kişiden ayrıca tahsil edilir.

(7) Bu kabahatler dolayısıyla idarî para cezasına belediye zabıta görevlileri karar verir.

(8) Bu kabahatler dolayısıyla meydana gelen kirliliğin kişi tarafından derhal giderilmesi halinde idarî para cezasına karar verilmeyebilir.

(9) Bu madde hükümleri, belediye sınırları içinde uygulanır.

(10) Özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

Afiş asma

MADDE 42.- (1) Meydanlara veya parklara, cadde veya sokak kenarlarındaki kamuya ait duvar veya alanlara, rızası olmaksızın özel kişilere ait alanlara bez, kâğıt ve benzeri afiş ve ilân asan kişiye, ...TL'ye)kadar idarî para cezası verilir. Aynı içerikteki afiş ve ilânlar, tek fiil sayılır.

(2) Birinci fıkra hükmü, yetkili makamlardan alınan açık ve yazılı izne dayalı olarak asılan afiş ve ilânlar açısından uygulanmaz. Bu izinde, afiş ve ilânın asılacağı zaman dilimi açık bir şekilde gösterilir. Bu afiş ve ilânlar izin verilen gerçek veya tüzel kişi tarafından bu sürenin dolmasını müteakip derhal toplatılır. Toplatma yükümlülüğüne aykırı hareket edilmesi halinde birinci fıkra hükmüne göre idarî para cezası verilir.

(3) Bu afiş ve ilânların kaldırılmasına ilişkin masraflar da ilgili kişilerden ayrıca tahsil edilir.

(4) Bu kabahatler dolayısıyla idarî para cezasına, kolluk veya belediye zabıta görevlileri karar verir.

(5) Özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNU ÇERÇEVESİNDE 2011 YILINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

SIRA NO	KANUN MADDESİ	KABAHAHLİN		UYGULANACAK MİKTAR(*)
		ADI	İŞLENME ŞEKLİ	
1	Madde 32	EMRE AYKIRI DAVRANIŞ	Genel	
2	Madde 33	DİLENCİLİK	Genel	
3	Madde 36	GÜRÜLTÜ	(Gerçek Kişi)	
4	Madde 36	GÜRÜLTÜ	(Ticari İşletme)	
5	Madde 37	RAHATSIZ ETME	Genel	
6	Madde 38	İŞGAL	Kaldırımları İşgal Eden veya Mal Satışı Yapan Kişilere	
7	Madde 38	İŞGAL	Kaldırımlara İzni Olmaksızın İnşaat Malzemesi Yığan Kişilere	
9	Madde 39	TÜTÜN MAMULLERİNİN TÜKETİLMESİ	Kamu Hizmet Binalarında-Özel Hukuk Kişileri Tarafından İşletilen Toplu Taşıma Araçlarında veya Herkesin Girebileceği Binaların Kapalı Alanlarında	
10	Madde 40	KİMLİĞİ BİLDİRMEME	Genel	
11	Madde 41	ÇEVREYİ KİRLETME	Evsel Atık ve Artıkların Toplanmasına veya Depolanmasına Özgü Yerler Dışına Atan Kişiye	
12	Madde 41	ÇEVREYİ KİRLETME	Yemek Pişirme ve Servis Yerlerinde İşlenmesi Halinde İşletmeye	
13	Madde 41	ÇEVREYİ KİRLETME	Hayvan Kesimine Tahsis Edilen Yerleri Dışında Kesim Yapanlara veya Kesilen Hayvan Atıklarını Sokağa veya Kamuya Ait Sair Alanlara Bırakanlara	
14	Madde 41	ÇEVREYİ KİRLETME	İnşaat Atık ve Artıklarını Bunların Toplanmasına veya Depolanmasına Özgü Yerler Dışına İnşaatı Yürüten Tüzel Kişi Adına Atılması Halinde	
15	Madde 41	ÇEVREYİ KİRLETME	Kullanılmaz Hale Gelen Ev Eşyasını Bunların Toplanmasına İlişkin Belirlenen Günün Dışında Sokağa veya Kamuya Ait Sair Yerlere Bırakan Kişiye	

16	Madde 41	ÇEVREYİ KİRLETME	Kullanılmaz Hale Gelen Motorlu Kara ve Deniz Nakil Araçlarını ya da Mütommim Cüzlerini Sokağa veya Kamuya Ait Sair Yerlere Bırakan Kişiyeye	
17	Madde 42	AFİŞ ASMA	Tüzel Kişi	
18	Madde 42	AFİŞ ASMA	Toplatma Yükümlülüğüne Aykırı Hareket Edilmesi Halinde Kişilere	